

RESA I JR 24:ans FOTSPÅR

Sordavala – Suojärvi – Porajärvi – Maaselkä – Suurlahti – Karhumäki - Poventsä-Jessoila-Svir
Måndag 09.08 – Måndag 16.08.2010

1941 – 1944

JR 24 var ett Finlands-svenskt regemente där största delen av manskapet var ifrån södra Finland. Regimentet tillhörde 8:e divisionen såsom ett av dess tre infanteriregementen. Förutom det svenskspråkiga JR 24 ingick i divisionen de finskspråkiga infanteriregementen JR 4 och JR 5. Som divisionskommendör fungerade jägaröverste, senare generalmajor Bertel Winell (1897-1992) och som stabschef major Aarne Pietarinen. I JR 24 ingick även ett 50 tal svenska frivilliga bla. major Sven Hedengren som senare överfördes till JR 13.

Måndag 9 Augusti 2010

Avresa med Viking Line kl. 17.15 ifrån Stockholm till Helsingfors. Vi träffas vid informationsdisken till vänster innanför dörren kl. 16.00 där vi delar ut biljetter och namnbrickor till alla som skall med på denna expedition.

Tisdag 10 Augusti Helasingfors - Sordavala

Ankomst till Helsingfors kl. 10.00 lokal tid. Kl. 10.15 åker vi med Dahls gula buss till Sordavala. Vi delar ut era pass med visum under bussfärden. Kl. 13.30 har vi lunch vid Uitti. Vi anländer till hotellet i Sordavala ca 19.00 rysk tid. Middag kl. 20.00 på hotellet.

Lite fakta:

JR 24 började sina strider på den finska sidan genast i början av Juli -41 men fick sin första stora drabbning när man med båt tog sig över Viborgska viken till Somme-Portlampi där de stora mottistriderna ägde rum i slutet av Augusti 1941. De finska trupperna skeppades över Viborgsviken 28-29.08 med båt för att skära av den ryska reträtten som pågick ifrån Viborg, man lyckades över förväntan och tog ett otroligt stort krigsbyte inklusive general Kirpitschnikov som blev arkebuserad 14 dagar efter han återvänt till Sovjet efter fångutväxlingen.

Man fick 164 artilleripjäser, 27 granatkastare 21 stridsvagnar, 146 dragtraktorer, 457 lastbilar, 1261 hästfordon, över 300 hästar + ett stort antal maskingevär och ammunition. Fiendens förluster uppskattas till ca 2000 man och fångarnas antal blev ca 3000. JR 24 förlorade 14 officerare och 242 underofficerare och meniga, totalt 256 man. Vi besöker inte dessa platser under den här resan.

Onsdag 11 Augusti 2010 Sordavala-Karhumäki

Frukost kl. 07.30 och därefter gör vi en rundtur i staden och fortsätter JR 24:ans färd mot Suojärvi. Vi äter lunch i Porajärvi. Inkvartering och middag i Karhumäki (Medvezegorsk).

JR 24 lastade i Perkjärvi den 1 Oktober och tog tåget en lång omväg via Kouvola- Joensuu till Suojärvi som idag ligger på den ryska sidan norr om Sordavala. Därefter fortsatte man till Jessoila som ligger på den södra sidan av den stora sjön Säämäjärvi. Den 9 oktober började man den långa marschen mot Seesjärvi. Första dagens mål var Pohjalahti på den nordöstra sidan av Säämäjärvi. Efter en vilodag fortsatte regementet till Vatselanjärvi, den 13.10 till Lintujärvi och den 14.10 till Korpjärvi för att slutligen nå Porajärvi den 15.10 på kvällen. Brigaden Kuussari hade den 12.10 erövrat Porajärvi och följde nu fienden österut. Bland motståndarens trupper i denna riktning fanns bl.a. den finska major Vallis råda infanteriregemente 126 som med mineringar och genom att fälla mäktiga furor över vägen fördröjde framryckningen för finnarna.

Torsdag 12 Augusti 2010 Karhumäki-Petroskoj (Petrozavodsk)

Frukost 07.30 därefter fortsätter vi 3 mil norrut till Maaselkä där vi ordnat med terrängbilar som skall ta oss ut till Suurlahti och Liistenpohja där de hårda striderna ägde rum i November - December -41. Vi äter en fältlunch i Suurlahti. Under eftermiddagen besöker vi Poventsä och Stalin kanalen. Vi fortsätter därefter till Sandemo där över 7000 icke önskvärda personer i Sovjetunionen blev arkebuserade under åren -37 och -38 av den kommunistiske ledningen. De flesta blev arkebuserade med ett nackskott efter att de flesta själva hade fått gräva sin grav. Vi fortsätter vår resa söderut genom Kontupohja (Kondupoga) till Petroskoj. Middag på hotellet kl. 20.00.

Lite fakta på vägen:

Den 21.10 passerade man Selki by som ligger ca 2 mil sydväst om Seesjärvi. Här hade fienden över 100 utbyggda nästen. Den 23.10 nådde man Paatene som tidigare hade intagits av major Valdemar Viisterä JR 4. Norr om Paatene på väg mot Särkijärvi mötte man hårt motstånd vid Volmajoki. Här stupade den svenske frivillige fänriken Karl Harry Åberg. Den 24.10 fortsatte man mot Karjalan Maaselkä vilket var nästa mål, det ligger på den södra sidan av Seesjärvi. Här hade JR 24 sina hårdaste drabbningar under hela kriget. Fienden strävade efter att hålla Murmanbanan och det tog ända till början av November innan JR 24 med stora förluster kunde inta Maaselkä. Den 21.10 var vädret disigt och med -12 C och ca 20 cm snö då JR 4 och JR 5 anträdde framryckningen genom terrängen till Suurlahti och Maaselkä station, JR 24 följde efter genom spaningsverksamhet i terrängen. Fienden hade börjat retirera norrut över Seesjärvis is redan under natten den 26-27.11.1941 med närmare 500 man. Bland krigsbytet togs vid Liistenpohjas strand bl.a. 2 haubitsar, 2 kanoner, 5 granatkastare och ca 100 lastbilar varav de flesta var brända och förstörda. Fienden förlorade ca 500 man vid Liistenpohja. Vägen var nu öppen ända till Suurlahti som ligger på den östra sidan av Seesjärvi, striderna pågick här långt in i December och julen fick man även fira vid Suurlahti. Först den 8 Maj fick JR 24 förflytta sig till Svir där nya drabbningar väntade på den norra sidan av Svir floden vid Kuuttilahti.

Fredag 13 Augusti Petrozavodsk-Aunus (Olonez)

Frukost 07.30 och därefter lastar vi bussen och gör en rundtur i staden. Vid 12.00 åker vi till Aunus via Jessoila där vi ordnat med lunch hos en äkta rysk-karelsk familj så får ni också se hur man bor i Karelen. Härifrån startade JR 24 sin marsch norrut men pga. de dåliga vägarna så kan inte vår buss följa den sträckan. Vid 18.00 tiden anländer vi till hotellet i Aunus där vi ordnat med äkta karelsk musik och dansunderhållning resenärerna till ära.

Lördag 14 Augusti Aunus-Kuuttilahti-Sordavala

Frukost 08.00 och vid 09.00 åker vi till Sammatus, byn som ligger ca 1.5 mil söder om Aunus. Här byggde finnarna betongbunkrar under kriget. Högst uppe på höjden står en T 34 och den var den första som kom till byn juni -44 står det på ett ryskt minnesplakat. Man kan även se granathålet på tornet som är svetsat över efteråt. Toivo Ilomäki fick sitt Mannerheimkors efter dessa strider när han med sin 75 mm pjäs sköt 16 st tanks i brand. Totalt hade han 21 streck på sitt eldrör vilket torde vara inofficiellt finskt rekord. I den här byn blir vi vanligtvis inbjudna av byborna på te och det går att förstå de äldre personerna som fortfarande talar finska. Vi fortsätter till Svir kloster som under kriget fungerade som sjukhus.

Vid 13.00 tiden fortsätter vi vår resa till Aunus där vi äter lunch. Vi fortsätter sedan till Sordavala där vi övernattar. Under färden besöker vi Tuulos där 56 finska soldater fortfarande ligger begravda efter att ha blivit avskurna under reträtten i juni -44. Vi stannar även vid Salmis kyrkoruin samt vid Koirinoja där över 6000 ryssar ligger begravda efter vinterkrigets Lemetti motti.

Lite fakta om Kuuttilahti striderna:

Här stred JR 24 ända fram till våren 1944. Den 10.5 -42 avmarscherade den första enheten söderut via Karhumäki till Svir fronten..Divisionens kommandoplats låg 6 km nordväst om Kuuttilahti, här skulle man avlösa den tyska IR 310 som tillhörde den tyska 163:e infanteridivisionen. Man anlände den 14-15 juni på bottenlösa vägar. Den 15 juni höll man en minneshögtid över de tyska stupade på begravningsplatsen vid Kuuttilahti. JR 24:ans avsnitt begränsades i väster av Ladoga och i öster av den mäktiga Svir floden. Den 1 augusti anlände även JR 55 som kämpat på Hangö-fronten 29 officerare, 136 uf. och 454 man. Bataljons kommandör var Tord Alfthan. JR 24 upplöstes under våren -44 och vissa enheter blev överförda till JR 13. De flesta av JR 24:ans manskap stupade vid Porlampi-Somme Karjalan Maaselkä-Suurlahti och Aunus Näset. I JR 24 fanns även 50 talet svenska frivilliga varav 5 stupade.

Söndag 15 Augusti 2010 Sordavala-Helsingfors.

Frukost kl. 07.00 och därefter fortsätter vi till gränsstationen Wärtsilä för fortsatt resa till Helsingfors, båten avgår kl. 17.30.

Resans pris

- 805 eur/person, förutsätter 30 betalande resenärer

I priset ingår

- Inkvartering på hotell 6 nätter i delat 2-personers rum inkl. halvpension (frukost och middag)
- Busstransport enligt programmet
- lunch x 3, fältlunch x 2
- Reseledarens tjänster
- Visum

Tillägg för

- Enkelrum 100 eur
- båtresa Stockholm – H.fors t/r
- anslutningstransport från Österbotten 50 eur inkl. hotellövernattning på ditresan

För visumanskaffning behövs:

- 1 foto
- passet (passet ska vara ikraft minst 6 mån efter resan)
- ifylld visumansökningsblankett
- kopia av reseförsäkring (med försäkringsbolagets stämpel och underskrift)

Avbeställningsskydd ingår ej!! Tag separat egen försäkring för det.

Ytterligare information och anmälningar senast 9.6.2010 till:

Claus Högkvist
Backslingan 23
142 63 TRÅNGSUND
claus.hogkvist@telia.com

TEL 08-771 92 60
FAX 08-771 70 30
MOB 070-546 00 73

Karleby Resebyrå Ab
Fabriksgatan 8
67100 KARLEBY, FINLAND
myynti@kokkolanmatkatoimisto.fi

TEL 358-6-823 8300
FAX 358-6-823 8346